

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА ПЛАВАТЕЛНИТЕ СЪДОВЕ ЗА ОТДИХ

Приета с ПМС № 12 от 26.01.2006 г.

Обн. ДВ. бр.12 от 7 Февруари 2006г., изм. ДВ. бр.40 от 16 Май 2006г., изм. ДВ. бр.61 от 28 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.50 от 17 Юни 2014г., **отм. ДВ. бр.4 от 15 Януари 2016г.**

Отменена с § 1 от заключителните разпоредби на Постановление № 388 от 30 декември 2015 г. за приемане на Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на плавателните съдове за отдих и на плавателните съдове за лично ползване - ДВ, бр. 4 от 15 януари 2016 г., в сила от 18.01.2016 г.

Част първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С наредбата се определят:

1. съществените изисквания към плавателните съдове за отдих, плавателните съдове за индивидуално използване (водни ски с водометен двигател), компонентите и двигателите по чл. 2, ал. 1, т. 2 и 3;

2. процедурите за оценяване и начините за удостоверяване на съответствието в зависимост от категориите плавателни съдове за отдих, плавателните съдове за индивидуално използване, компонентите и двигателите по чл. 2, ал. 1, т. 2 и 3;

3. редът за издаване на разрешения на лицата за извършване оценяване на съответствието и проверки за спазване на условията, при които е издадено разрешението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Компонентите по ал. 1, т. 1, когато се пускат на пазара самостоятелно и когато са предназначени за вграждане, се определят в приложение № 1.

Чл. 2. (1) Наредбата се прилага:

1. по отношение на проектирането и построяването на:

а) плавателните съдове за отдих, изцяло или частично завършени;

б) плавателните съдове за индивидуално използване (водни ски с водометен двигател);

в) компонентите;

2. по отношение на емисиите от отработени газове за:

а) двигателите, които се монтират или са специално предназначени за монтиране на или в плавателни съдове за отдих и плавателни съдове за индивидуално използване;

б) двигателите, монтирани на или в плавателни съдове за отдих и плавателни съдове за индивидуално използване, които претърпяват съществени изменения;

3. по отношение на шума за:

а) плавателните съдове за отдих с кърмови двигатели с винто-рулеви комплекс без вградена изпускателна система или с бордови двигатели;

б) плавателните съдове за отдих с кърмови двигатели с винто-рулеви комплекс без вградена изпускателна система или с бордови двигатели, които са обект на основно преустройство на плавателния съд и които се пускат на пазара впоследствие и до пет години след преустройството;

в) плавателните съдове за индивидуално използване (водни ски с водометен двигател);

г) извънбордовите двигатели и кърмовите двигатели с винто-рулеви комплекс с вградена

изпускателна система, предназначени за монтиране на плавателни съдове за отдих;

4. по отношение на изделията, определени в т. 1, буква "б", т. 2 и 3, единствено считано от първото пускане на пазара и/или в действие от датата на влизане в сила на наредбата.

(2) Наредбата не се прилага:

1. по отношение на ал. 1, т. 1 за:

а) плавателните съдове, предназначени единствено за състезания, включително гребните състезателни съдове и гребните плавателни съдове за обучение, обозначени като такива от производителя;

б) канутата и каяците, гондолите и водните колела;

в) сърфовете с платна;

г) сърфовете, включително сърфовете, задвижвани с двигател;

д) оригиналните исторически и единичните копия на плавателни съдове, проектирани преди 1950 г., построени основно с оригинални материали и обозначени като такива от производителя;

е) експерименталните плавателни съдове, при условие впоследствие да не бъдат пускани на пазара;

ж) плавателните съдове, построени за собствена употреба, при условие впоследствие да не бъдат пускани на пазара в срок 5 години;

з) плавателните съдове, снабдени с екипаж и предназначени за превоз на пътници с търговска цел, в частност плавателните съдове, определени в Наредба № 22 от 2005 г. за техническите изисквания към корабите, плаващи по вътрешните водни пътища (ДВ, бр. 85 от 2005 г.);

и) съдовете, плаващи под вода;

к) плавателните съдове на въздушна възглавница;

л) плавателните съдове с подводни криле;

м) плавателните съдове с парен двигател, използващи като гориво въглища, кокс, дървесина, бензин или газ;

2. по отношение на ал. 1, т. 2 за:

а) двигателите, монтирани или специално предназначени да бъдат монтирани на:

аа) плавателните съдове, предназначени единствено за състезания и обозначени като такива от производителя;

аб) експерименталните плавателни съдове, при условие впоследствие да не бъдат пускани на пазара;

ав) плавателните съдове, снабдени с екипаж и предназначени за превоз на пътници с търговска цел, в частност плавателните съдове, определени в Наредба № 22 от 2005 г. за техническите изисквания към корабите, плаващи по вътрешните водни пътища;

гг) съдовете, плаващи под вода;

гд) плавателните съдове на въздушна възглавница;

ге) плавателните съдове с подводни криле;

б) оригиналните и единичните копия на исторически двигатели, базирани на проекти от преди 1950 г., които не са обект на серийно производство и се монтират на плавателни съдове измежду определените в т. 1, букви "д" и "ж";

в) двигателите за собствена употреба, при условие впоследствие да не бъдат пускани на пазара в срок 5 години;

г) по отношение на ал. 1, т. 3 за:

аа) всичките плавателни съдове по т. 2;

бб) плавателните съдове за собствена употреба, при условие впоследствие да не бъдат пускани на пазара в срок 5 години.

Чл. 3. (1) Плавателните съдове за отдих, плавателните съдове за индивидуално използване, компонентите и двигателите по чл. 2, ал. 1, т. 2 и 3 се пускат на пазара и/или в действие, когато съответстват на съществените изисквания по част втора, имат нанесена маркировка за съответствие съгласно Наредбата за маркировката за съответствие, приета с Постановление № 191 на Министерския съвет от 2005 г. (ДВ, бр. 69 от 2005 г.), и когато при правилното им построяване, поддържане и използване по предназначение не застрашават здравето и безопасността на хората, околната среда и вещите.

(2) Изделията по ал. 1, които са придружени с декларация за съответствие, се приема, че отговарят на изискванията на наредбата.

Чл. 4. (1) Декларацията за съответствие трябва да придружава по всяко време:

1. плавателните съдове за отдих и плавателните съдове за индивидуално използване;
2. компонентите;
3. двигателите по чл. 2, ал. 1, т. 2 и 3.

(2) Декларацията за съответствие по ал. 1 е неразделна част от инструкцията за експлоатация и съдържа:

1. името и адреса на производителя и/или на неговия упълномощен представител;
2. описание на изделието, данни за типа и сериен номер, когато има такъв;
3. приложените български стандарти по чл. 6, въвеждащи хармонизирани европейски стандарти, или спецификациите, по отношение на които е декларирано съответствието;
4. други нормативни актове, когато такива са приложени;
5. номерата на сертификатите за изследване на типа, издадени от лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, когато такива са издадени;
6. името и адреса на лицето, извършило оценяването на съответствието;
7. името и длъжността на лицето, упълномощено да подпише декларацията от името на производителя или на неговия упълномощен представител.

(3) Към декларацията за съответствие производителят прилага заявление, когато на плавателния съд за отдих има монтирани:

1. бордови двигатели и кърмови двигатели с винто-рулеви комплекс с вградена изпускателна система;
2. двигатели, типът на които е одобрен в съответствие с Наредба № 10 от 2004 г. за условията и реда за одобрение на типа на двигатели с вътрешно горене за извънпътна техника по отношение на емисиите на замърсители (ДВ, бр. 28 от 2004 г.), и
3. двигатели, типът на които е одобрен в съответствие с Наредба № 78 от 2003 г. за одобряване на нови моторни превозни средства, работещи с двигатели със запалване чрез съгъстяване по отношение на емисии замърсяващи газове и частици, и на нови моторни превозни средства, работещи с двигатели с принудително запалване, използващи гориво "природен газ" или "втечен нефтен газ", по отношение на емисии замърсяващи газове (ДВ, бр. 22 от 2004 г.).

(4) Със заявлението по ал. 3 производителят декларира, че:

1. двигателят отговаря на изискванията на наредбата по отношение на емисиите от отработени газове в съответствие с осигурените от производителя инструкции, когато бъде монтиран на плавателния съд за отдих;
2. двигателят трябва да бъде пуснат в действие, след като на плавателния съд за отдих бъде издадена декларация за съответствие с приложимите за плавателния съд за отдих изисквания на наредбата, когато такава се изисква.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) За частично завършените плавателни съдове производителят, неговият упълномощен представител или лицето, което ги пуска на пазара, съставя декларация на производителя, която съдържа:

1. името и адреса на производителя;
2. името и адреса на упълномощения представител на производителя или на лицето, което пуска изделието на пазара;
3. описание на частично завършения плавателен съд;
4. заявление, че частично завършеният плавателен съд подлежи на окончателно завършване от друго/други лице/лица и че той съответства на съществените изисквания, приложими на конкретния етап на изработката.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) За компонентите, които са предназначени за вграждане в плавателни съдове за отдих, производителят, неговият упълномощен представител или лицето, което ги пуска на пазара, съставя декларация на производителя, която съдържа:

1. името и адреса на производителя;
2. името и адреса на упълномощения представител на производителя или на лицето, което пуска компонента на пазара;
3. описание на компонента;
4. заявление, че компонентът съответства на приложимите за него съществени изисквания.

Чл. 6. Плавателните съдове за отдих, плавателните съдове за индивидуално използване, компонентите и двигателите по чл. 2, ал. 1, т. 2 и 3, произведени в съответствие с българските стандарти, които въвеждат хармонизирани европейски стандарти, се приема, че съответстват на съществените изисквания на наредбата.

Чл. 7. За целите на наредбата плавателните съдове за отдих и плавателните съдове за индивидуално използване, наричани в част втора "плавателни съдове", се разпределят в следните проектни категории:

1. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) проектна категория А - плавателни съдове за "океанско плаване", проектирани за продължителни плавания в условия, при които силата на вятъра може да надхвърли 8-а степен по скалата на Бофорт, а значителната височина на вълните ($H_{1/3}$) надвишава 4 m, освен когато условията са различни от посочените, и плавателните съдове, които са в голяма степен автономни;

2. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) проектна категория В - плавателни съдове за плаване "близо до брега", проектирани за плавания в крайбрежни води в условия, при които силата на вятъра може да достигне до 8-а степен по скалата на Бофорт включително, а значителната височина на вълните ($H_{1/3}$) да е до 4 m включително;

3. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) проектна категория С - плавателни съдове "крайбрежен тип", проектирани за плавания в крайбрежни води, открити заливи, устия, езера и реки в условия, при които силата на вятъра може да достигне до 6-а степен по скалата на Бофорт включително, а значителната височина на вълните ($H_{1/3}$) да е до 2 m включително;

4. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) проектна категория D - плавателни съдове за плаване в "плитки води", проектирани за плавания в плитководни крайбрежни води, малки езера, реки и канали, в условия, при които силата на вятъра може да достигне до 4-а степен по скалата на Бофорт включително, а значителната височина на вълните ($H_{1/3}$) да е до 0,3 m включително, при епизодична поява на вълни с максимална височина до 0,5 m например по причина, дължаща се на наблизко преминаващи плавателни съдове.

Чл. 8. Плавателните съдове от всяка категория трябва да се проектират и конструират така, че да понесат посочените стойности на параметрите в контекста на устойчивостта, плавателността и останалите приложими за тях съществени изисквания, определени в част втора, и да притежават добри работни характеристики.

Част втора.
СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

Глава първа.
**СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ ПРОЕКТИРАНЕТО И
КОНСТРУИРАНЕТО НА ПЛАВАТЕЛНИТЕ СЪДОВЕ**

Раздел I.
Общи изисквания

Чл. 9. (1) На всеки плавателен съд се нанася идентификационен номер, който включва кода на производителя, държавата и годината на производство, серийния номер и годината на модела.

(2) До идентификационния номер на всеки плавателен съд производителят прикрепва върху корпуса табела, съдържаща информация за името на производителя, маркировката за съответствие, проектната категория на плавателния съд съгласно чл. 7, максималния товар, препоръчан от производителя съгласно чл. 21, като се изключи теглото на съдържанието на стационарните резервоари в изцяло запълнено състояние, и максималния брой лица, които плавателният съд може да превози при плаване.

Чл. 10. В зависимост от проектната категория плавателният съд се проектира така, че максимално да се намали рискът от падане зад борда и да улеснява качването на борда от водата.

Чл. 11. Рулевата рубка на моторните плавателни съдове трябва да осигурява на кормчията добра видимост по целия хоризонт при нормални условия (скорост и товар).

Чл. 12. Всеки плавателен съд трябва да има инструкция за експлоатация на български език, в която да са посочени възможните рискове от пожар и нахлуване на вода, информацията по чл. 9, ал. 2, чл. 21, 25 и 26 и масата на плавателния съд в килограми в ненатоварено състояние.

Раздел II.
Изисквания към конструкцията

Чл. 13. Изборът и комбинирането на материалите за построяката на плавателния съд трябва да гарантират неговата здравина при съобразяване с проектната категория и максималния товар, препоръчан от производителя.

Чл. 14. Плавателният съд трябва да има достатъчна устойчивост и надводен борд при съобразяване с проектната категория и препоръчвания от производителя максимален товар.

Чл. 15. (1) При проектирането на плавателния съд се осигурява плавателност, която да отговаря на проектната категория и на препоръчвания от производителя максимален товар.

(2) Многокорпусните плавателни съдове, предназначени за превоз на хора, се проектират с такава плавателност, че да останат на повърхността в преобърнато положение.

Чл. 16. Плавателните съдове от съответната проектна категория с дължина под 6 m, които лесно се пълнят с вода, се оборудват с подходящи средства за задържането им над водата.

Чл. 17. Отворите в корпуса, палубите и надстройката не трябва да нарушават конструктивната здравина и целостта на плавателния съд и неговата устойчивост на атмосферни въздействия.

Чл. 18. (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Люковете, илюминаторите, вратите и капаците трябва да бъдат специфично разположени, за да са устойчиви на налягането на водните маси, на което са подложени, както и на натиска, предизвикан от тежестта на движещите се върху палубата хора.

Чл. 19. (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Приспособленията на корпуса, предназначени за всмукване или източване на вода, които са под водолинията, трябва да съответстват на максималния товар, препоръчван от производителя, и да са съоръжени с леснодостъпни средства за затваряне.

Чл. 20. Плавателните съдове се проектират така, че максимално да се намали рискът от потъване, при съобразяване със:

1. оборудването на каютите и шахтите със средства, позволяващи самооттичането на водата, или други средства, предотвратяващи постъпването на вода във вътрешността на плавателния съд;
2. оборудването на вентилационните отвори с подходящи затварящи устройства;
3. помпите или другите средства за отстраняване на водата.

Чл. 21. Препоръчваният от производителя максимален товар (гориво, вода, провизии, различно оборудване и хора в килограми), за който е проектиран плавателният съд, се определя според проектната категория, устойчивостта, запасния надводен борд, плавателността и непотопимостта.

Чл. 22. (1) В плавателните съдове от проектни категории А и В, както и в плавателните съдове от категории С и D с дължина над 6 m трябва да е предвидено място за прикрепване на спасителни салове с площ, достатъчна за превоза на максималния брой лица, препоръчван от

производителя.

(2) Мястото за прикрепване на спасителните салове трябва да е леснодостъпно по всяко време.

Чл. 23. (1) Плавателните съдове трябва да имат надеждни средства за евакуация в случай на пожар.

(2) Многокорпусните плавателни съдове с дължина над 12 m трябва да имат надеждни средства за евакуация в случай на преобръщане.

Чл. 24. Плавателният съд в зависимост от неговата проектна категория и характеристики трябва да има едно или няколко усиленни места или други средства за издържане на натоварването от стоенето на котва, швартоването и буксировката.

Раздел III.

Изисквания за управление и маневреност

Чл. 25. Управляемостта и маневреността на плавателния съд трябва да бъдат съобразени с най-мощния двигател, за който плавателният съд е проектиран и построен.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Максималната мощност на двигателя трябва да съответства на хармонизирания стандарт и да бъде посочена в инструкцията за експлоатация на морските плавателни съдове за отдых.

Раздел IV.

Изисквания към двигателя

Чл. 27. Монтираните в корпуса двигатели трябва да са в самостоятелен отсек, отделен от обитаемите помещения, и да се инсталират така, че максимално да се намалят рисковете от възникване или разпространение на пожари, както и от вредните въздействия на токсични изгорели газове, топлина, шум или вибрации в обитаемите помещения.

Чл. 28. Частите и принадлежностите на двигателя, подлежащи често на проверка и/или обслужване, трябва да са леснодостъпни.

Чл. 29. За изолация в двигателния отсек се използват само негорими материали.

Чл. 30. (1) Двигателният отсек трябва да се вентилира.

(2) Двигателният отсек трябва да се защити от нахлуване на вода от входните отвори.

Чл. 31. Когато двигателят не е покрит или не е поставен в предпазен кожух, външните подвижни или нагрети части, които могат да причинят изгаряне и/или наранявания на хора,

трябва да се обезопасят.

Чл. 32. Плавателните съдове с извънбордови двигател се оборудват с устройство, което да предотвратява стартирането на двигателя със зацепен винт, с изключение на плавателните съдове със:

1. двигатели, които създават тяга по-малко от 500 N статичен упор;
2. двигатели, в които е вградена клапа, която ограничава тягата до 500 N в момента на стартирането.

Чл. 33. Плавателните съдове за индивидуално използване се проектират или с автоматичен изключвател на двигателя, или с автоматично устройство за осигуряване на кръгообразно придвижване напред с намалена скорост в случаите, когато водачът слезе преднамерено от или падне зад борда на плавателния съд.

Раздел V.

Изисквания към съоръженията и инсталациите за зареждане, съхраняване, подаване на гориво и вентилация на летливите горивни частици

Чл. 34. Съоръженията и инсталациите за зареждане, съхраняване, подаване на гориво и вентилация на летливите горивни частици се проектират и монтират така, че максимално да се намалят рисковете от пожар и/или експлозия.

Чл. 35. (1) Резервоарите, тръбопроводите и маркучите за гориво трябва да се обезопасят и да се отделят или защитят от източниците на повишена температура.

(2) Материалът и технологията на изработване на резервоарите трябва да се съобразят с капацитета на резервоарите и с вида на горивото.

(3) Отсеците, в които са разположени резервоари с гориво, се вентилират.

Чл. 36. (1) Бензиновите горива се съхраняват в резервоари, които не представляват част от конструкцията на корпуса и са:

1. изолирани от двигателния отсек и от други източници на запалване;
2. отделени от обитаемите помещения.

(2) Дизеловите горива могат да се съхраняват в резервоари, които представляват част от конструкцията на корпуса.

Раздел VI.

Изисквания към електрическата система

Чл. 37. Електрическата система се проектира и инсталира така, че да осигури правилно функциониране на оборудването при нормални условия на експлоатация и максимално да се намалят рисковете от пожар и поражение от електрически ток.

Чл. 38. Електрическите вериги, с изключение на стартера на двигател, който се захранва

с акумулаторни батерии, трябва да се съоръжат със защита срещу претоварване и късо съединение.

Чл. 39. Концентрацията на газове, изпускани от акумулаторните батерии, трябва да се предотврати чрез подходяща вентилация.

Чл. 40. Акумулаторните батерии трябва да се закрепят здраво и да се защитят от заливане с вода.

Раздел VII. Изисквания към рулевото устройство

Чл. 41. Рулевото устройство се проектира, конструира и инсталира така, че да се осигури предаването на управляващото усилие при предвидимите условия на експлоатация.

Чл. 42. Ветроходите и плавателните съдове, задвижвани от един двигател, с монтиран на борда двигател със система за дистанционно управление на руля трябва да имат допълнително аварийно устройство за управление на плавателния съд с намалена скорост.

Раздел VIII. Изисквания към битовите газови инсталации

Чл. 43. (1) Системите за подаване на газ за домакински нужди на плавателния съд трябва да са от парootвеждащ тип и да се проектират и инсталират така, че да се предотврати изпускането на газ и рискът от експлозии, както и да има възможност за проверка за изпускане.

(2) Материалите и компонентите трябва да са подходящи за конкретния вид газ и да са устойчиви на въздействията, характерни за морската среда.

Чл. 44. (1) Газовите уреди трябва да имат устройство, което при угасване на пламъка да спира притока на газ към всички дюзи.

(2) Всеки газов уред се свързва чрез отделно разклонение от разпределителната система и се контролира от отделен вентил.

(3) Опасностите, предизвикани от изпускане на газ и от отделени при горенето газове, трябва да се предотвратят чрез подходяща вентилация.

Чл. 45. (1) На борда на плавателните съдове с постоянно инсталирана газова система се поставят защитни камери за всички газови бутилки.

(2) Защитните камери трябва да са отделени от обитаемите помещения с достъп единствено отвън и с възможност за вентилация в посока навън, така че да става отвеждане на газа зад борда.

(3) Постояннодействащите газови системи се изпитват след инсталирането.

Раздел IX.

Изисквания за пожарна безопасност

Чл. 46. (1) Видът на инсталираното оборудване и вътрешното разпределение на помещенията в плавателния съд трябва да се съобразят с рисковете от пожар и разпространение на огъня.

(2) Устройствата с открит пламък, нагретите повърхности или двигатели и спомагателните машини, преливниците за течни горива и масла, непокрытите горивопроводи и маслопроводи трябва да се обезопасят, като се избегне монтирането на електрически инсталации над нагreti повърхности.

Чл. 47. (1) Плавателният съд трябва да има противопожарно оборудване, което съответства на конкретния пожарен риск, или да се посочат места за разполагане и капацитет на подходящите с оглед на конкретния пожарен риск противопожарни средства. Плавателният съд не се пуска в действие (експлоатация) до снабдяване с необходимото противопожарно оборудване.

(2) Отсекът на бензиновите двигатели трябва да се обезопаси чрез пожарогасителна система, при която не е необходимо отваряне на отсека в случай на пожар.

(3) Когато има преносими пожарогасители, те трябва да са леснодостъпни, като един от тях се поставя в непосредствена близост до мястото, откъдето се управлява плавателният съд.

Раздел X.

Изисквания към навигационните светлини

Чл. 48. Инсталираните навигационни светлини на морските съдове (за отдих) трябва да отговарят на изискванията на Конвенцията за международните правила за предотвратяване сблъскванията на кораби по море, ратифицирана с Указ № 561 на Държавния съвет (ДВ, бр. 22 от 1975 г.), а за речните плавателни съдове - в съответствие с Правилника за плаване в българския участък на р. Дунав, приет с Постановление № 7 на Министерския съвет от 1992 г. (ДВ, бр. 6 от 1992 г.).

Раздел XI.

Изисквания за предпазване на околната среда от замърсяване

Чл. 49. (1) Плавателните съдове се конструират така, че да се предотврати случайно изпускане на замърсители зад борда, като горива, масла и др.

(2) Плавателните съдове, които имат тоалетни, трябва да се снабдят с резервоари за събиране на фекалните води или да се предвиди възможност за временно поставяне на резервоари за използване в зони, където има ограничения за изхвърлянето на фекални води.

(3) Тръбопроводите за фекални води на постоянно инсталираните събирателни резервоари трябва да бъдат оборудвани със стандартни съединителни връзки, които да дават възможност за свързване на тръбите на приемните съоръжения с изходните тръбопроводи на плавателните съдове.

(4) Тръбопроводите за фекални води, които преминават през корпуса, трябва да имат клапани с възможност за обезопасяване в затворено положение (пломбиране).

Глава втора.
СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕМИСИИТЕ ОТ ОТРАБОТЕНИ
ГАЗОВЕ ОТ ДВИГАТЕЛИТЕ

Раздел I.
Идентифициране на двигателя

Чл. 50. (1) Всеки двигател трябва да бъде ясно обозначен със следната информация:

1. търговската марка или търговското име на производителя на двигателя;
2. типа и фамилията на двигателя, ако е приложимо;
3. идентификационен номер на двигателя (който се отнася само за него);
4. маркировката за съответствие, ако такава се изисква съгласно част трета.

(2) Обозначенията по ал. 1 трябва да се съхранят през целия нормален срок на експлоатация на двигателя, да се четат ясно и да не могат да се изтриват. Ако се използват етикети или табели, те се прикрепят по начин, при който прикрепването да бъде трайно през целия нормален срок на експлоатация на двигателя и етикетите/табелите да не могат да се свалят, без да бъдат разрушени или деформирани.

(3) Обозначенията се нанасят или поставят върху компонент от двигателя, който е необходим за нормалната експлоатация на двигателя и обикновено не се нуждае от подмяна през срока на експлоатация на двигателя.

(4) Обозначенията трябва да бъдат разположени така, че да могат да се четат без затруднение от човек със среден ръст, след като двигателят е бил комплектуван с всички необходими за експлоатацията на двигателя компоненти.

Раздел II.
Изисквания по отношение на емисиите от отработени газове

Чл. 51. (1) Двигателите се проектират, конструират и сглобяват така, че в условия на правилен монтаж и нормална експлоатация емисиите от отработени газове да не надхвърлят допустимите норми, определени в таблица 1 на приложение № 2.

(2) За двигателите над 130 киловата може да се използва работен цикъл или E3 (ИМО), или E5 (морски плавателни съдове за отдых).

Чл. 52. Еталонните горива, използвани в рамките на изпитванията за определяне на емисиите при двигателите, работещи с бензиново и дизелово гориво, както и с втечен нефтен газ, трябва да отговарят на изискванията, определени в приложение № 13 към Наредба № 73 от 2004 г. за одобряване типа на нови моторни превозни средства по отношение замърсяването на въздуха от емисии от двигателите (ДВ, бр. 22 от 2004 г.).

Раздел III.
Трайност

Чл. 53. (1) Производителят на двигателя осигурява инструкции за монтаж и поддръжка на двигателя, спазването на които при нормална експлоатация означава двигателят да удовлетворява определените в чл. 51 и 52 норми през целия си работен цикъл.

(2) Производителят на двигателя осигурява информацията по ал. 1 чрез предварителни

изпитвания на издръжливост, съобразени с типичните работни цикли, и чрез изчисляване умората на компонентите, което да предостави на производителя възможност да състави и приложи към всички първоначално пускани на пазара нови двигатели необходимите инструкции за поддръжка.

(3) Под нормален срок на експлоатация на двигателя се разбира:

1. за бордови двигатели или кърмови двигатели с винто-рулеви комплекс със или без вградена изпускателна система - по-рано приключващият от следните периоди: 480 работни часа или 10 години;

2. за двигатели на плавателни съдове за индивидуално използване - по-рано приключващият от следните периоди: 350 работни часа или 5 години;

3. за извънбордови двигатели - по-рано приключващият от следните периоди: 350 работни часа или 10 години.

Раздел IV. Инструкция за експлоатация

Чл. 54. Към всеки двигател се прилага инструкция за експлоатация, съставена на български език, която:

1. да предоставя указания за монтаж и поддръжка, необходими за осигуряване правилната работа на двигателя и за удовлетворяване изискванията на чл. 53;

2. да посочва мощността на двигателя, измерена в съответствие с хармонизирания стандарт.

Глава трета. СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ШУМА

Раздел I. Нива на шума

Чл. 55. (1) Плавателните съдове за отдих с бордови двигатели или кърмови двигатели с винто-рулеви комплекс без вградена изпускателна система, плавателните съдове за индивидуално използване и извънбордовите двигатели и кърмовите двигатели с винто-рулеви комплекс с вградена изпускателна система се проектират, конструират и сглобяват така, че шумът, измерен в рамките на изпитванията, дефинирани в стандарт БДС EN ISO 14 509:2000, да не надхвърля допустимите стойности от табл. 2 на приложение № 2.

(2) При комбинациите от два или няколко двигателя (при всички типове двигатели) се допуска превишаване на допустимите стойности с 3 dB.

(3) Като алтернатива на изпитванията за определяне на шума се счита, че посочените изисквания за нивото на шума са удовлетворени при онези плавателни съдове за отдих с бордови двигател или с кърмови двигател с винто-рулеви комплекс без вградена изпускателна система, ако числото на Фруд е $\leq 1,1$ и съотношението между мощността и водоизместимостта е ≤ 40 и при условие че двигателят и изпускателната система са монтирани в съответствие със спецификациите на производителя на двигателя.

(4) "Числото на Фруд" се изчислява чрез разделяне на максималната скорост на плавателния съд V (m/s) на квадратния корен на дължината на ватерлинията Lwl (m), умножена на получената стойност по определена гравитационна константа ($g = 9,8 \text{ m/s}^2$).

$$Fn = V / \sqrt{(g \cdot Lwl)} .$$

"Съотношението между мощността и водоизместимостта" се изчислява чрез разделяне мощността на двигателя P (kW) на водоизместимостта на плавателния съд D (t) = P/D .

(5) Друга алтернатива на изпитванията за определяне на шума се счита, че посочените изисквания за нивото на шума са удовлетворени при онези плавателни съдове за отдых с бордови двигател или с кърмови двигател с винто-рулеви комплекс без вградена изпускателна система, ключовите проектни параметри на които са еднакви или близки до параметрите на сертифициран еталонен плавателен съд, в рамките на посочените в хармонизирания стандарт отклонения.

(6) "Сертифициран еталонен плавателен съд" означава специфично съчетание от корпус, бордови двигатели или кърмови двигатели с винто-рулеви комплекс без вградена изпускателна система, за което е било установено, че съответства на изискванията за шума, когато условията на измерването съответстват на ал. 1, и всички подходящо подобрени ключови параметри и стойности за нивото на шума на което са били включени след това в публичния списък на сертифицираните еталонни плавателни съдове.

Раздел II.

Инструкция за експлоатация

Чл. 56. (1) Инструкцията за експлоатация по чл. 12, когато се отнася до плавателните съдове за отдых с бордови двигатели или с кърмови двигатели с винто-рулеви комплекс със или без вградена изпускателна система и за плавателните съдове за индивидуално използване, съдържа информация, необходима за поддръжката на плавателния съд и изпускателната система в състояние, което, доколкото това е осъществимо, би гарантирало съответствието с утвърдените допустими стойности за шума в условия на нормална експлоатация.

(2) Инструкцията за експлоатация по чл. 54, когато се отнася до извънбордовите двигатели, трябва да осигурява указания, необходими за поддръжката на извънбордовия двигател в състояние, което, доколкото това е осъществимо, би гарантирало съответствието с утвърдените допустими стойности на шума в условия на нормална експлоатация.

Част трета.

ОЦЕНЯВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Чл. 57. (1) Преди пускането на пазара и/или в действие на изделията по чл. 2, ал. 1 производителят или неговият упълномощен представител прилага съответните процедури за оценяване на съответствието.

(2) За оценяване на съответствието с изискванията за емисиите от отработени газове и за шума се прилага и процедурата съгласно приложение № 3.

Чл. 58. (1) В случай на оценяване съответствието на плавателните съдове за отдых в стадия след построяването, когато нито производителят, нито неговият упълномощен представител не изпълнява/не изпълняват предвидените в наредбата изисквания по отношение на съответствието на изделията, задълженията могат да се поемат от всяко физическо или юридическо лице, което пуска изделието на пазара и/или в действие, на негова собствена отговорност.

(2) Лицето по ал. 1 подава заявление до лице, получило разрешение за оценяване на съответствието, за изготвяне на доклад в стадия след построяването.

(3) Лицето по ал. 1 предоставя на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, всички съществуващи документи и техническо досие за целите на първото

пускане на изделието на пазара в страната на произхода.

(4) Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, изследва индивидуалното изделие и извършва изчисления и друго оценяване за осигуряване на неговото равностойно съответствие с приложимите за него изисквания на наредбата.

(5) В случая по ал. 4 табелата съгласно чл. 9, ал. 2 трябва да включва думите "Сертификат за стадия след построяването".

(6) Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, изготвя доклад за съответствие, отнасящ се до извършеното оценяване, и уведомява лицето по ал. 1 за неговите задължения.

(7) Лицето по ал. 1 съставя декларация за съответствие съгласно чл. 4, ал. 2 и нанася върху изделието или възлага нанасянето на маркировката за съответствие, придружена от идентификационния номер на съответното лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

Чл. 59. По отношение на проектирането и конструирането на изделията по чл. 2, ал. 1, т. 1 за плавателните съдове от проектни категории А, В, С и D производителят на плавателния съд или неговият упълномощен представител прилага:

1. за плавателни съдове от проектни категории А и В с дължина на корпуса от 2,5 m до 12 m:

а) процедурата "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Аа) съгласно приложение № 4, или

б) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - (Модул В+С), или

в) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - (Модул В+D), или

г) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на продукта" (Модул Е) съгласно приложение № 8 - (Модул В+Е), или

д) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - (Модул В+F), или

е) процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

ж) процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11;

2. за плавателни съдове от проектни категории А и В с дължина на корпуса от 12 m до 24 m:

а) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - (Модул В+С), или

б) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - (Модул В+D), или

в) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на продукта" (Модул Е) съгласно приложение № 8 - (Модул В+Е), или

г) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - (Модул В+F), или

д) процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10,

или

е) процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул Н) съгласно приложение № 11;

3. за компонентите съгласно приложение № 1:

а) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - (Модул В+С), или

б) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - (Модул В+D), или

в) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - (Модул В+F), или

г) процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

д) процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул Н) съгласно приложение № 11.

Чл. 60. (1) По отношение на проектирането и конструирането на изделията по чл. 2, ал. 1, т. 1 за плавателните съдове от проектна категория С с дължина на корпуса от 2,5 m до 12 m производителят на плавателния съд или неговият упълномощен представител прилага:

1. в случаите на съответствие с хармонизираните стандарти, отнасящи се до чл. 14, 15 и 16:

а) процедурата "Вътрешен производствен контрол" (Модул А) съгласно приложение № 12, или

б) процедурата "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Аа) съгласно приложение № 4, или

в) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - (Модул В+С), или

г) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - (Модул В+D), или

д) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на продукта" (Модул E) съгласно приложение № 8 - (Модул В+E), или

е) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - (Модул В+F), или

ж) процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

з) процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул Н) съгласно приложение № 11;

2. когато няма съответствие с хармонизираните стандарти, отнасящи се до чл. 14, 15 и 16:

а) процедурата "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Аа) съгласно приложение № 4, или

б) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - (Модул В+С), или

в) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - (Модул В+D), или

г) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с

процедурата "Осигуряване качеството на продукта" (Модул Е) съгласно приложение № 8 - (Модул В+Е), или

д) процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - (Модул В+F), или

е) процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

ж) процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11.

(2) По отношение на проектирането и конструирането на изделията по чл. 2, ал. 1, т. 1 за плавателните съдове от проектна категория С с дължина на корпуса от 12 m до 24 m производителят на плавателния съд или неговият упълномощен представител прилага:

1. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - (Модул В+С), или

2. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - (Модул В+D), или

3. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на продукта" (Модул Е) съгласно приложение № 8 - (Модул В+Е), или

4. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - (Модул В+F), или

5. процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

6. процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11.

Чл. 61. По отношение на проектирането и конструирането на изделията по чл. 2, ал. 1, т. 1 за плавателните съдове от проектни категории D с дължина на корпуса от 2,5 m до 24 m производителят на плавателния съд или неговият упълномощен представител прилага:

1. процедурата "Вътрешен производствен контрол" (Модул А) съгласно приложение № 12, или

2. процедурата "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Аа) съгласно приложение № 4, или

3. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - (Модул В+С), или

4. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - (Модул В+D), или

5. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на продукта" (Модул Е) съгласно приложение № 8 - (Модул В+Е), или

6. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - (Модул В+F), или

7. процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

8. процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11.

Чл. 62. По отношение на проектирането и конструирането на изделията по чл. 2, ал. 1, т. 1 за плавателните съдове за индивидуално използване от проектни категории А, В, С и D производителят на плавателния съд или неговият упълномощен представител прилага:

1. процедурата "Вътрешен производствен контрол" (Модул А) съгласно приложение № 12, или
2. процедурата "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Аа) съгласно приложение № 4, или
3. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - (Модул В+С), или
4. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - (Модул В+D), или
5. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на продукта" (Модул Е) съгласно приложение № 8 - (Модул В+Е), или
6. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - (Модул В+F), или
7. процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или
8. процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11.

Чл. 63. (1) За оценяване на съответствието с изискванията за емисиите от отработени газове и за шума се прилага процедурата съгласно приложение № 3.

(2) По отношение на емисиите от отработени газове за изделията по чл. 2, ал. 1, т. 2 производителят на двигателя или неговият упълномощен представител прилага:

1. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - (Модул В+С), или
2. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - (Модул В+D), или
3. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Осигуряване качеството на продукта" (Модул Е) съгласно приложение № 8 - (Модул В+Е), или
4. процедурата "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 в съчетание с процедурата "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - (Модул В+F), или
5. процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или
6. процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11.

Чл. 64. (1) По отношение на шума производителят на плавателния съд или неговият упълномощен представител за изделията по чл. 2, ал. 1, т. 3, букви "а" и "б" прилага:

1. когато са проведени изпитвания в съответствие с хармонизирания стандарт БДС EN ISO 14509 за измерване на шума:

- а) процедурата "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Аа) съгласно

приложение № 4, или

б) процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

в) процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11;

2. когато при оценяването е използван показателят на Фруд и методът на съотношението между мощността и водоизместимостта:

а) процедурата "Вътрешен производствен контрол" (Модул A) съгласно приложение № 12, или

б) процедурата "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Aa) съгласно приложение № 4, или

в) процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

г) процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11;

3. когато при оценяването са използвани данни за сертифициран еталонен плавателен съд съгласно т. 1:

а) процедурата "Вътрешен производствен контрол" (Модул A) съгласно приложение № 12, или

б) процедурата "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Aa) съгласно приложение № 4, или

в) процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

г) процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11.

(2) По отношение на шума производителят на плавателния съд за индивидуално използване или неговият упълномощен представител за изделията по чл. 2, ал. 1, т. 3, букви "в" и "г" прилага:

1. процедурата "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Aa) съгласно приложение № 4, или

2. процедурата "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10, или

3. процедурата "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11.

Част четвърта.

РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА ЛИЦА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ПРОВЕРКИ ЗА СПАЗВАНЕ НА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО Е ИЗДАДЕНО РАЗРЕШЕНИЕТО

Чл. 65. Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване съответствието на плавателни съдове за отдих, трябва да отговаря на изискванията на чл. 10 от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП), на БДС EN 45011, БДС EN 45012 и БДС EN ISO/IEC 17025 в зависимост от процедурите и изделията, за които кандидатства, и:

1. да може да изпълнява една или повече процедури за оценяване съответствието на плавателни съдове за отдих;

2. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) да има методики и инструкции за изпитване на плавателни съдове за отдих, когато не се прилагат стандартите по чл. 6;

3. да има най-малко един компетентен одитор, който да отговаря на изискванията на БДС EN ISO 19011 и да има опит в областта на плавателни съдове за отдых при извършване на оценката на внедрената система по качеството, когато това се изисква от процедурата за оценяване на съответствието, за която кандидатства;

4. да има наръчник и процедури на системата по качеството.

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г.) Лицето по чл. 65 подава до председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) писмено заявление, в което се посочват изделията и процедурите, за които желае да получи разрешение. Към заявлението се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 50 от 2014 г.) единен идентификационен код (ЕИК) по чл. 23 от Закона за търговския регистър, или копие от акта за създаването, когато лицето е създадено с акт на Министерския съвет;

2. справка в табличен вид, съдържаща видовете изделия, приложимите за тях съществени изисквания, хармонизираните стандарти или методиките и инструкциите за измерване и изпитване, които ще се прилагат при оценяване на съответствието;

3. копия от трудовите и гражданските договори на персонала, документите за образование, допълнително придобита квалификация и професионална автобиография, както и справка относно неговата компетентност и опит за извършване оценяване на съответствието по заявения обхват;

4. справка за техническите средства за извършване на изпитвания като част от процедурите за оценяване на съответствието, с които разполагат собствените му лаборатории и/или лабораториите, с които има сключени договори;

5. копие от сключените договори с подизпълнители, когато има такива;

6. копие от сертификатите за акредитация на лабораториите, когато има такива;

7. декларации на лицето и на наетия от него персонал за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 3, 5 и 8 ЗТИП;

8. (изм. - ДВ, бр. 50 от 2014 г.) удостоверение от съответните компетентни органи за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 7 ЗТИП;

9. копие от договора за застраховка за вредите, които могат да настъпят вследствие на неизпълнение на задълженията му, свързани с дейностите по оценяване на съответствието;

10. списък на стандартите по чл. 6, които притежава, отнасящи се до изделията, посочени в заявлението;

11. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) методики и инструкции за изпитване на изделията, когато не се прилагат стандартите по чл. 6;

12. копие от документи, удостоверяващи завършено образование, обучение за одитори, професионален и одиторски опит съгласно изискванията на БДС EN ISO 19011 на одитора, който ще извършва оценяване на внедрената система по качеството, когато това се изисква от процедурата за оценяване на съответствието;

13. наръчник и процедурите на системата по качеството;

14. процедурите за оценяване на съответствието, за които кандидатства;

15. документ за платена такса за установяване съответствието на документите с изискванията на чл. 10, ал. 1 и 2 ЗТИП по чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на ДАМТН по Закона за държавните такси, одобрена с Постановление № 97 на Министерския съвет от 1999 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 10 от 2000 г., бр. 94 и 115 от 2002 г., бр. 17 и 19 от 2003 г.; попр., бр. 27 и 33 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 49 от 2003 г. и бр. 32 и 104 от 2004 г.).

(2) В случаите по чл. 11, ал. 2 ЗТИП лицето, което кандидатства за получаване на

разрешение за оценяване на съответствието, подава до председателя на ДАМТН заявлението по ал. 1, придружено от:

1. документите по ал. 1, т. 1 - 6, 8 - 12, 14 и 15;
2. сертификат за акредитация от орган по акредитация в зависимост от изделията и процедурите, за които кандидатства:
 - а) за "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (Модул Аа) съгласно приложение № 4 - по стандарт БДС EN 45011 и БДС EN ISO/IEC 17025;
 - б) за "Изследване на типа" (Модул В) съгласно приложение № 5 - по стандарт БДС EN 45011 и БДС EN ISO/IEC 17025;
 - в) за "Съответствие с типа" (Модул С) съгласно приложение № 6 - по стандарт БДС EN 45011 и БДС EN ISO/IEC 17025;
 - г) за "Осигуряване качеството на производството" (Модул D) съгласно приложение № 7 - по стандарт БДС EN 45012;
 - д) за "Осигуряване качеството на продукта" (Модул Е) съгласно приложение № 8 - по стандарт БДС EN 45012;
 - е) за "Проверка на продукта" (Модул F) съгласно приложение № 9 - по стандарт БДС EN 45011 и БДС EN ISO/IEC 17025;
 - ж) за "Проверка на единичен продукт" (Модул G) съгласно приложение № 10 - по стандарт БДС EN 45011 и БДС EN ISO/IEC 17025;
 - з) за "Пълно осигуряване на качеството" (Модул H) съгласно приложение № 11 - по стандарт БДС EN 45012.

(3) При положителен резултат от проверките на документите по ал. 1 и 2 кандидатът за издаване на разрешение за оценяване на съответствието внася такси за извършване проверка на място за установяване на техническата компетентност и способността за изпълнение на заявените процедури, определени в чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на ДАМТН по Закона за държавните такси.

Чл. 67. (1) Оценяването на изпълнението на изискванията на чл. 65 се извършва съгласно процедура, утвърдена от председателя на ДАМТН, която се предоставя на заявителя.

(2) В срок 6 месеца от получаването на документите по чл. 66 председателят на ДАМТН издава разрешение за извършване оценяване на съответствието на плавателни съдове за отдых или отказва издаването му с мотивирана заповед.

(3) При издаване на разрешението за оценяване съответствието на плавателните съдове се заплащат такси, определени в чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на ДАМТН по Закона за държавните такси.

(4) Разрешението за оценяване на съответствието не може да се прехвърля или преотстъпва на други физически или юридически лица.

Чл. 68. (1) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г.) Държавната агенция за метрологичен и технически надзор проверява периодично лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, за спазване на условията, при които е получило разрешението, и за изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието.

(2) Проверките по ал. 1 са планови и извънредни и се извършват от комисия, определена със заповед на председателя на ДАМТН.

(3) Плановите проверки на лицето по ал. 1 се извършват на всеки 6 месеца от датата на издаване на разрешението съгласно годишен график за проверки и обхващат:

1. изпълнените процедури за оценяване на съответствието;

2. функционирането на системата по качеството;
3. състоянието на техническите средства за измерване и изпитване;
4. актуалността на прилаганите стандарти;
5. взаимодействието с подизпълнителите и дейността им като част от процедурите за оценяване на съответствието;
6. постъпилите жалби, възражения, рекламации и начините за тяхното уреждане;
7. издадените сертификати и одобрения в резултат на извършените процедури за оценяване на съответствието.

(4) Извънредните проверки по чл. 14в, ал. 2 ЗТИП се извършват на място при лицата по ал. 1 и обхващат:

1. допуснатите несъответствия с изискванията на чл. 10 ЗТИП, за които е постъпила информация, причините за възникването им и начините за тяхното отстраняване;
2. пропуски при изпълнението на процедурите за оценяване на съответствието;
3. възможността на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, да продължава да извършва дейността си по оценяване на съответствието.

(5) При извършване на проверките по ал. 3 и 4 лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието на плавателните съдове, заплаща разходите за командироване на експертите от комисията по ал. 2.

(6) В случаите, когато комисията констатира нарушения по чл. 14в, ал. 4 и чл. 15 ЗТИП, тя изготвя и представя на председателя на ДАМТН доклад за временно спиране на дейността или отнемане на разрешението на лицето по ал. 1.

Чл. 69. Лицето, получило разрешение за оценяване съответствието на плавателни съдове за отдых, е длъжно в срок 31 януари следващата година да представя в ДАМТН годишен доклад за дейността си, който обхваща общия брой на извършените оценки за съответствието по видове изделия и процедури за оценяване на съответствието, списък на издадените сертификати и одобрения, отказите за издаване на сертификат и/или одобрения, общия брой на предявените жалби, възражения, рекламации и предприетите действия по уреждането им.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Плавателен съд за отдых" е плавателен съд от всеки вид независимо от начина на задвижване, предназначен за спортни и развлекателни цели, с дължина на корпуса от 2,5 до 24 m, измерена в съответствие с българските стандарти, въвеждащи хармонизирани европейски стандарти. Независимо от факта, че същият плавателен съд може да бъде предоставян под наем или използван за обучение по управление на плавателни съдове за отдых, той попада в приложното поле на наредбата, когато бъде пуснат на пазара за развлекателна цел.

2. "Плавателен съд за индивидуално използване" (водни ски с водометен двигател) е съд с дължина по-малка от 4 m, оборудван с двигател с вътрешно горене, притежаващ водометен двигател в качеството на основно средство за задвижване, и проектиран да бъде управляван от лице или лица в седнало положение, стоящ/стоящи или на колене вместо от вътрешността на корпуса.

3. "Двигател" е всеки работещ на принципа на искровото запалване или самозапалването двигател с вътрешно горене, използван за целите на задвижването, който може да бъде двутактов или четиритактов бордови двигател и кърмови двигател с винто-рулеви комплекс със или без

вградена изпускателна система или извънбордови двигател.

4. "Съществено изменение на двигател" е изменение на двигател:

а) в резултат на което двигателят може да надхвърли нормите за емисиите, регламентирани в част втора, глава втора (чл. 50 - 54), и изключваща рутинната подмяна на компоненти на двигателя, която не променя характеристиките на емисиите;

б) която увеличава номиналната мощност на двигателя с повече от 15 на сто.

5. "Съществено преустройство на плавателен съд" е преустройство на плавателен съд, което:

а) променя начина на задвижване на плавателния съд;

б) предполага съществено изменение на двигателя;

в) променя плавателния съд до степен, която налага възприемането му като нов плавателен съд.

6. "Средство на задвижване" е механичният способ, чрез който плавателният съд се задвижва, по-специално с корабни витла или водометни движители, задвижвани механично.

7. "Фамилия двигатели" е посочената от производителя група двигатели, за които по конструктивни причини се очаква да притежават сходни характеристики на емисиите от отработени газове и които удовлетворяват изискванията на наредбата по отношение на емисиите от отработени газове.

8. "Плаваемост" е способността на плавателния съд да плава във вода при определено газене и товар.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Лицата, получили разрешение за извършване оценяване на съответствието на плавателни съдове за отдых и компонентите до влизането в сила на наредбата, могат да извършват оценяване на съответствието им до изтичането на срока на действие на разрешението, получено по реда на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на плавателните съдове за отдых, приета с Постановление № 247 на Министерския съвет от 2001 г. (обн., ДВ, бр. 96 от 2001 г.; попр., бр. 11 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 115 от 2002 г., бр. 13 от 2003 г. и бр. 96 от 2005 г.).

§ 3. Плавателните съдове за отдых и компонентите, на които е извършено оценяване на съответствието съгласно разпоредбите на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на плавателните съдове за отдых, се считат с оценено съответствие по реда на тази наредба.

§ 4. Наредбата се приема на основание чл. 7, ал. 1 ЗТИП.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 109 ОТ 8 МАЙ 2006 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА УСТРОЙСТВЕН ПРАВИЛНИК НА БЪЛГАРСКИЯ ИНСТИТУТ ПО МЕТРОЛОГИЯ

(ОБН. - ДВ, 40 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 05.05.2006 Г.)

§ 2. Навсякъде думите "Държавната агенция за метрология и технически надзор" се

заменят с "Държавната агенция за метрологичен и технически надзор" в следните нормативни актове:

.....

25. Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на плавателните съдове за отдих, приета с Постановление № 12 на Министерския съвет от 2006 г. (ДВ, бр. 12 от 2006 г.);

.....

§ 21. Постановлението влиза в сила от 5 май 2006 г.

Приложение № 1 към чл. 1, ал. 2

Компоненти

1. Стартер със защитен механизъм за бордови и извънбордови двигатели.
2. Защитно устройство при стартиране на скорост на извънбордови двигател.
3. Кормило, механизми за кормилната уредба и монтажни жила.
4. Резервоари за гориво, предназначени за неподвижни съоръжения, и маркучи за гориво.
5. Готови за монтаж люкове и илюминатори.

Приложение № 2 към чл. 51, ал. 1

Таблица 1

(g/kWh)

Тип	Въглероден окис CO = A + B / PN			Въгле-водороди HC = A + B / PN			Азотни окиси NOx	Твърди частици PT
	A	B	n	A	B	N		
Двухтактов с искрово запалване	150,0	600,0	1,0	30,0	100,0	0,75	10,0	Не е приложимо
Четиритактов-с искрово запалване	150,0	600,0	1,0	6,0	50,0	0,75	15,0	Не е приложимо
Със са мозапалване	5,0	0	0	1,5	2,0	0,5	9,8	1,0

Където А, В и n са константни величини, PN е номиналната мощност на двигателя в киловати, а емисиите от отработени газове са определени в съответствие с хармонизирания стандарт EN ISO 8178-1:1996

Таблица 2

Мощност на един двигател в kW	Максимално ниво на налягането на звуковите вълни Ниво = LpASmax в dB
PN ≤ 10	67
10 < PN ≤ 40	72

Където PN = номиналната мощност на двигателя в kW при номинални обороти, а $LpAS_{max}$ = максималното налягане на звуковите вълни в dB.

Приложение № 3 към чл. 7, ал. 2

Оценяване съответствието на производството за емисиите от отработени газове и шума

1. За проверка на съответствието на фамилия двигатели от производствената серия се взема извадка двигатели. Производителят взема решение за големината (n) на извадката съгласувано с лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието.

2. За всеки нормиран компонент на емисиите от отработени газове и шума се изчислява средноаритметичната стойност X на получените резултати за съответната извадка. Счита се, че производствената серия съответства на изискванията (решение за приемане), ако е изпълнено следното условие:

$$X + k \cdot S \leq L,$$

където S е стандартното отклонение:

$$S^2 = \Sigma(x - X)^2 / (n - 1),$$

X - средноаритметичната стойност на резултатите;

x са индивидуалните резултати от извадката;

L е съответната допустима стойност;

n - броят на двигателите в извадката;

k - статистически коефициент, който се определя от n (виж таблицата):

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
k	0,973	0,613	0,489	0,421	0,376	0,342	0,317	0,296	0,279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0,265	0,253	0,242	0,233	0,224	0,216	0,210	0,203	0,198

Ако $n \geq 20$, тогава $k = 0,860 / \sqrt{n}$.

Приложение № 4 към чл. 59, т. 1, буква "а"

Процедура за оценяване на съответствието "Вътрешен производствен контрол с изпитвания" (модул Аа)

Тази процедура се състои от описаната в приложение № 12 процедура "Вътрешен производствен контрол" (Модул А) и следните допълнителни изисквания:

А. Проектиране и конструиране

1. От производителя или от негово име върху един или повече плавателни съдове, взети като образци на продукцията, трябва да бъдат извършени следните изпитвания, равностойни изчисления или контрол:

- а) изпитвания за устойчивост по чл. 14;
- б) изпитвания за плавателните характеристики по чл. 15 и 16.

2. Изпитванията, изчисленията или контролът се извършват на отговорността на избрано от производителя лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

Б. Шум

1. За плавателните съдове за отдых с бордови двигатели или с кърмови двигатели с винто-рулеви комплекс с вградена изпускателна система и за плавателните съдове за индивидуално използване изпитванията за определяне на шума съгласно чл. 55 се извършват от производителя или от негово име (упълномощено от него лице) върху един или повече плавателни съдове, взети като образци на продукцията, под надзора на избрано от производителя лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

2. За извънбордовите двигатели и за кърмовите двигатели с винто-рулеви комплекс с вградена изпускателна система изпитванията за определяне на шума съгласно чл. 55 се извършват от производителя или от негово име (упълномощено от него лице) върху един или повече двигатели от всяка фамилия двигатели, взети като образци на продукцията, под надзора на избрано от производителя лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

3. В случаите, в които се изпитват повече от един двигател от дадена фамилия двигатели, за удостоверяване съответствието на извадката с образеца се прилага статистическият метод, определен в приложение № 3.

Приложение № 5 към чл. 59, т. 1, буква "б"

Процедура за оценяване на съответствието "Изследване на типа" (модул В)

1. "Изследване на типа" е процедура, при която лице, получило разрешение за оценяване на съответствието, проверява и удостоверява, че даден представителен образец на произвежданата продукция отговаря на приложимите за него изисквания на наредбата.

2. Заявлението за изследване на типа се подава от производителя или от неговия упълномощен представител само до едно лице по т. 1.

Заявлението трябва да съдържа:

- а) името и адреса на производителя и в случай че заявлението се подава от неговия упълномощен представител - неговото име и адрес;
- б) писмена декларация, че не е подадено заявление за оценяване на съответствието до друго лице по т. 1;
- в) техническата документация съгласно т. 3.

Заявителят предоставя на разположение на лицето по т. 1 образец на произвежданата продукция, наричан по-нататък "тип".

Типът може да включва няколко модификации на изделието, при условие че разликите не засягат нивото на безопасност и другите изисквания към изделието.

Лицето по т. 1 може да изисква и други образци, ако това е необходимо за програмата за изпитване.

3. Техническата документация трябва да дава възможност за оценяване съответствието на изделието с изискванията на наредбата и да обхваща в необходимата за оценяването степен

проектирането, производството и експлоатацията на изделието.

Техническата документация трябва да съдържа:

- а) общо описание на типа;
- б) конструкторски и монтажни чертежи и схеми на детайлите, възлите, веригите и др.;
- в) описания и обяснения, необходими за поясняване на чертежите и схемите по буква "б" и функционирането на изделието;
- г) списък на стандартите по чл. 6, които са приложени изцяло или частично, и описание на приетите решения за осигуряване на съответствието със съществените изисквания на наредбата, в случай че стандартите по чл. 6 не са били приложени;
- д) резултати от изчисленията при проектиране, от извършени изследвания и др.;
- е) протоколи от изпитвания или изчисления, по-специално по отношение на стабилността в съответствие с чл. 14 и плавателността в съответствие с чл. 15 и 16;
- ж) протоколи от изпитванията за емисиите от отработени газове в съответствие с чл. 51;
- з) протоколи от изпитванията за шума или данни за еталонните плавателни съдове в съответствие с чл. 55.

4. Лицето по т. 1 трябва:

- а) да изследва техническата документация и да провери дали типът е произведен в съответствие с него, и да установи елементите, които са проектирани в съответствие с приложимите изисквания на стандартите по чл. 6, както и елементите, които са проектирани, без да са приложени съответните изисквания на тези стандарти;
- б) да извърши или да възложи извършването на подходящи изследвания и необходими изпитвания, за да провери дали приетите от производителя решения съответстват на съществените изисквания, когато не са приложени стандартите по чл. 6;
- в) да извърши или да възложи извършването на подходящи изследвания и необходими изпитвания, за да провери дали приложимите стандарти по чл. 6 са действително приложени, когато производителят е избрал да ги приложи;
- г) да съгласува със заявителя мястото, където ще се извършват изследванията и необходимите изпитвания.

5. Когато типът удовлетворява изискванията на наредбата, лицето по т. 1 издава на заявителя сертификат за изследване на типа. Сертификатът трябва да съдържа името и адреса на производителя, заключенията от изследването и необходимата информация за идентифициране на одобрения тип.

Към сертификата се прилага списък на частите на техническата документация (чертежи и схеми на одобрения тип). Копие от нея се съхранява от лицето по т. 1.

Отказът за издаване на сертификат за изследване на типа трябва да бъде подробно мотивиран.

6. Заявителят уведомява лицето по т. 1, което съхранява техническата документация, отнасяща се до сертификата за изследване на типа, за всички изменения на одобрения тип, които трябва да получат допълнително одобрение от лицето по т. 1, ако тези изменения могат да повлияят на съответствието му със съществените изисквания или на предписаните условия за използване на изделието. Допълнителното одобрение се дава под формата на допълнение към първоначалния сертификат за изследване на типа.

7. Лицето по т. 1 съобщава на другите лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, необходимата информация за издадените и обявените за невалидни сертификати за изследване на типа и допълненията към тях.

8. Другите лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, могат да получат копия от сертификатите за изследване на типа и/или допълненията към тях. Приложенията към сертификатите се държат на тяхно разположение.

9. Производителят или неговият упълномощен представител съхранява копия от

сертификатите за изследване на типа и допълненията към тях заедно с техническата документация не по-малко от 10 години от датата на производството на последното изделие.

Когато производителят не е установен на територията на Република България и няма упълномощен представител по чл. 4, ал. 3 ЗТИП, задължението по т. 9 е на лицето, което пуска изделието на пазара.

Приложение № 6 към чл. 59, т. 1, буква "б"

Процедура за оценяване на съответствието "Съответствие с типа" (модул С)

1. "Съответствие с типа" е процедура, при която производителят или неговият упълномощен представител осигурява и декларира, че изделието съответства на типа, описан в сертификата за изследване на типа, и удовлетворява приложимите за него изисквания на наредбата. Производителят нанася маркировката за съответствие върху всяко изделие и съставя писмена декларация за съответствие съгласно чл. 4, ал. 2.

2. Производителят предприема всички необходими мерки, така че производственият процес да осигурява съответствието на произвежданото изделие с типа, описан в сертификата за изследване на типа, и с приложимите изисквания на наредбата.

3. Производителят или неговият упълномощен представител съхранява копие на декларацията за съответствие не по-малко от 10 години от датата на производството на последното изделие.

Когато производителят не е установен на територията на Република България и няма упълномощен представител по чл. 4, ал. 3 ЗТИП, задължението по т. 3 е на лицето, което пуска изделието на пазара.

4. При оценяване на съответствието с изискванията на наредбата по отношение на емисиите от отработени газове, когато производителят не прилага подходяща система по качеството съгласно приложение № 11, избрано от производителя лице, получило разрешение за оценяване на съответствието, може да извърши или да възложи извършването на проверки на продукцията през произволно избрани интервали от време. Когато нивото на качеството изглежда незадоволително или когато се очертава необходимост от проверка на валидността на представената от производителя информация, се изпълнява следната процедура:

От производствената серия се взема един двигател и се подлага на изпитванията съгласно част втора, глава втора. Предназначените за изпитване двигатели се разработват частично или напълно в съответствие със спецификациите на производителя. Ако специфичните емисии от отработени газове на взетия от серията двигател надхвърлят допустимите стойности съгласно част втора, глава втора, производителят може да изиска измерванията да се извършат върху взета от серията извадка от двигатели, която включва първоначално избрания двигател. За осигуряване съответствието на дефинираната по-горе извадка двигатели с изискванията на наредбата се прилага статистическият метод, определен в приложение № 3.

Приложение № 7 към чл. 59, т. 1, буква "б"

Процедура за оценяване на съответствието "Осигуряване качеството на производството" (модул D)

1. "Осигуряване качеството на производството" е процедура, при която производителят, който изпълнява задълженията си по т. 2, осигурява и декларира, че изделията съответстват на

типа, описан в сертификата за изследване на типа, и удовлетворяват приложимите за тях изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася върху всяко отделно изделие маркировката за съответствие и съставя писмена декларация за съответствие. Маркировката за съответствие трябва да се придружава от идентификационния номер на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, което ще извършва надзора по т. 4.

2. Производителят поддържа одобрена система по качеството за производството, крайния контрол и изпитванията съгласно т. 3 и подлежаща на надзора по т. 4.

3. Система по качеството

3.1. Производителят подава заявление за оценяване (одобряване) на неговата система по качеството за съответното изделие до избрано от него лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

Заявлението трябва да съдържа:

а) цялата необходима информация за съответната категория изделия;
б) документацията на системата по качеството;
в) техническата документация на одобрения тип и копие от сертификата за изследване на типа, когато е необходимо.

3.2. Системата по качеството трябва да осигурява съответствието на изделията с типа, описан в сертификата за изследване на типа, и с приложимите изисквания на наредбата.

Всички елементи, изисквания и предписания, приети от производителя, трябва да са систематизирани и подредени под формата на документирани правила, процедури и писмени инструкции. Документацията на системата по качеството трябва да позволява еднозначно тълкуване на програмите по качеството, плановете, наръчниците и записите по качеството.

Документацията трябва да съдържа по-специално подробно описание на:

а) целите по качеството и организационната структура, отговорностите и правомощията на ръководството относно качествата на изделията;
б) производствените процеси, методите за управление и осигуряване на качеството и систематичните действия, които ще се прилагат;
в) изследванията и изпитванията, които ще се извършват преди, по време и след производството, с посочване на тяхната периодичност;
г) записите по качеството, като протоколи от проверки, данни от изпитвания, данни от калибриране, документи (доклади) за квалификация на съответния персонал и др.;

д) средствата за непрекъснато наблюдение за постигане ефикасното функциониране на системата по качеството.

3.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява системата по качеството, за да определи дали тя удовлетворява изискванията на т. 3.2. То приема съответствието с тези изисквания на системите по качеството, за които е приложен български стандарт, въвеждащ съответния европейски хармонизиран стандарт.

В екипа одитори трябва да участва поне един одитор с опит в оценяването на съответната технология, използвана при производството на изделието. Процедурата за оценяване трябва да включва контролно посещение в местата на производство.

Решението се съобщава на производителя и трябва да съдържа заключенията от изследването и мотивирано решение от оценяването.

3.4. Производителят трябва да изпълнява задълженията, произтичащи от одобрената система по качеството, и да я поддържа адекватна и ефикасна.

Производителят или неговият упълномощен представител информира лицето, одобрило системата по качеството, за всяко предвидено изменение на системата по качеството (планирано обновление).

Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява предлаганите

изменения и решава дали изменената система по качеството ще продължи да отговаря на изискванията на т. 3.2, или е необходимо ново оценяване.

Решението се съобщава на производителя и трябва да съдържа заключенията от изследването и мотивирано решение от оценяването.

4. Надзор под отговорността на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието

4.1. Целта на надзора е да осигури точното изпълнение на задълженията на производителя, произтичащи от одобрената система по качеството.

4.2. За целите на надзора производителят осигурява на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, достъп до местата за производство, контрол, изпитване и складиране и му предоставя цялата необходима информация и по-специално:

а) документацията на системата по качеството;

б) записите по качеството, като протоколи от проверки, данни от изпитвания, данни от калибриране, документи (доклади) за квалификация на съответния персонал и др.

4.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, извършва периодично одити, за да се увери, че производителят поддържа и прилага системата по качеството, и му предава доклад от одита.

4.4. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, може да извършва внезапни проверки при производителя. По време на тези проверки лицето може да извършва или да възложи извършването на изпитвания, когато е необходимо, за да провери правилното функциониране на системата по качеството. То предава на производителя доклад от проверката, а ако е извършено изпитване - и протокол от изпитването.

5. Производителят е длъжен да съхранява не по-малко от 10 години от датата на производството на последното изделие и да предоставя при поискване на органите за надзор на пазара:

а) документацията на системата по качеството;

б) документацията за измененията по т. 3.4;

в) решенията и протоколите по т. 3.4, 4.2 и 4.4.

6. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, съобщава на другите лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, необходимата информация за издадените и обявените за невалидни одобрения на системите по качеството.

Приложение № 8 към чл. 59, т. 1, буква "в"

Процедура за оценяване на съответствието "Осигуряване качеството на продукта" (модул Е)

1. "Осигуряване качеството на продукта" е процедура, при която производителят, който изпълнява задълженията си по т. 2, осигурява и декларира, че изделията съответстват на типа, описан в сертификата за изследване на типа, и удовлетворяват приложимите за тях изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася върху всяко отделно изделие маркировката за съответствие и съставя писмена декларация за съответствие. Маркировката за съответствие се придружава от идентификационния номер на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, което ще извършва надзора по т. 4.

2. Производителят поддържа одобрена система по качеството за производството, крайния контрол и изпитванията съгласно т. 3 и подлежаща на надзора по т. 4.

3. Система по качеството

3.1. Производителят подава заявление за оценяване (одобряване) на неговата система по

качеството за съответното изделие до избрано от него лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

Заявлението трябва да съдържа:

- а) цялата необходима информация за съответната категория изделия;
- б) документацията на системата по качеството;
- в) техническата документация на одобрения тип и копие от сертификата за изследване на типа, когато е необходимо.

3.2. Като част от системата по качеството всяко изделие се изследва и се извършват подходящи изпитвания съгласно приложимите стандарти по чл. 6 или се извършват равностойни на тях изпитвания, за да се провери съответствието му със съответните изисквания на наредбата.

Всички елементи, изисквания и предписания, приети от производителя, трябва да са систематизирани и подредени под формата на документирани правила, процедури и писмени инструкции. Документацията на системата по качеството трябва да позволява еднозначно тълкуване на програмите по качеството, плановете, наръчниците и записите по качеството.

Документацията трябва да съдържа по-специално подробно описание на:

- а) целите по качеството и организационната структура, отговорностите и правомощията на ръководството относно качествата на изделията;
- б) изследванията и изпитванията, които ще се извършват след производството;
- в) средствата за непрекъснато наблюдение за постигане ефикасното функциониране на системата по качеството;
- г) записите по качеството, като протоколи от проверки, данни от изпитвания, данни от калибриране, документи (доклади) за квалификация на съответния персонал и др.

3.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява системата по качеството, за да определи дали тя удовлетворява изискванията на т. 3.2. То приема съответствието с тези изисквания на системите по качеството, които прилагат съответния хармонизиран стандарт.

В екипа одитори трябва да участва поне един одитор с опит в оценяването на съответната технология, използвана при производството на изделието. Процедурата за оценяване трябва да включва контролно посещение в местата на производство.

Решението се съобщава на производителя и трябва да съдържа заключенията от изследването и мотивираното решение от оценяването.

3.4. Производителят изпълнява задълженията, произтичащи от одобрената система по качеството, и я поддържа така, че да запази своята адекватност и ефикасност.

Производителят или неговият упълномощен представител информира лицето, одобрило системата по качеството, за всяко предвидено изменение на системата по качеството (планирано обновление).

Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява предлаганите изменения и решава дали изменената система по качеството ще продължи да отговаря на изискванията на т. 3.2, или е необходимо ново оценяване.

Решението се съобщава на производителя и трябва да съдържа заключенията от изследването и мотивираното решение от оценяването.

4. Надзор под отговорността на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието

4.1. Целта на надзора е да осигури точното изпълнение на задълженията на производителя, произтичащи от одобрената система по качеството.

4.2. За целите на надзора производителят осигурява на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, достъп до местата за производство, контрол, изпитване и складиране и му предоставя цялата необходима информация, и по-специално:

- а) документацията на системата по качеството;

б) техническата документация;

в) записите по качеството, като протоколи от проверки, данни от изпитвания, данни от калибриране, документи (доклади) за квалификация на съответния персонал и др.

4.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, извършва периодично одити, за да се увери, че производителят поддържа и прилага системата по качеството, и му предава доклад от одита.

4.4. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, може да извършва внезапни проверки при производителя. По време на тези проверки лицето може да извърши или да възложи извършването на изпитвания, когато е необходимо, за да провери правилното функциониране на системата по качеството. То предава на производителя доклад от проверката, а ако е извършено изпитване - и протокол от изпитването.

5. Производителят е длъжен да съхранява не по-малко от 10 години от датата на производството на последното изделие и да предоставя при поискване на органите за надзор на пазара:

а) документацията на системата по качеството;

б) документацията за измененията по т. 3.4;

в) решенията и протоколите по т. 3.4, 4.2 и 4.4.

6. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, съобщава на другите лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, необходимата информация за издадените и обявените за невалидни одобрения на системи по качеството.

Приложение № 9 към чл. 59, т. 1, буква "д"

Процедура за оценяване на съответствието "Проверка на продукта" (модул F)

1. "Проверка на продукта" е процедура, при която производителят или неговият упълномощен представител проверява и потвърждава, че изделията, попадащи под разпоредбите на т. 3, са в съответствие с типа, описан в сертификата за изследване на типа, и удовлетворяват приложимите изисквания на наредбата.

2. Производителят трябва да вземе всички необходими мерки с цел производственият процес да осигури съответствието на изделието с типа, описан в сертификата за изследване на типа, и удовлетворяват приложимите изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася върху всяко отделно изделие маркировката за съответствие и съставя писмена декларация за съответствие.

3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, извършва подходящи изследвания и изпитвания, за да провери съответствието на изделието с изискванията на наредбата чрез изследване и изпитване на всяко изделие съгласно т. 4 или чрез изследване и изпитване на изделията, избрани на статистическа основа съгласно т. 5, по избор на производителя.

3.1. Производителят или неговият упълномощен представител съхранява копие на декларацията за съответствие не по-малко от 10 години от датата на производството на последното изделие.

4. Проверка чрез изследване и изпитване на всяко изделие

4.1. Всички изделия се изследват поотделно и се извършват подходящи изпитвания съгласно съответните стандарти по чл. 6 или се извършват равностойни изпитвания, за да се провери съответствието им с типа, описан в сертификата за изследване на типа, и с приложимите за тях изисквания на наредбата.

4.2. Лицето по т. 3 нанася или изисква да се нанесе неговият идентификационен номер

върху всяко отделно одобрено изделие и съставя писмен сертификат за съответствие, отнасящ се до извършените изпитвания.

4.3. При поискване производителят или неговият упълномощен представител осигурява предоставянето на сертификатите, изготвени от лицето по т. 3.

5. Проверка на статистическа основа

5.1. Производителят представя като еднородни партии произведените изделия и взема всички необходими мерки с цел производственият процес да осигури еднородността на всяка произведена партида.

5.2. Изделията трябва да бъдат представени под формата на еднородни партии. Произволен образец се изважда от всяка партида. Изделията от една извадка се изследват поотделно и се извършват подходящи изпитвания в съответствие със съответните стандарти по чл. 6 или се извършват равностойни изпитвания с цел да се установи съответствие с изискванията на наредбата и да се определи дали партидата ще се приеме, или ще се отхвърли.

5.3. Статистическата проверка (процедура) включва следните елементи:

а) приложения статистически метод, и

б) план за вземане на образците със съответните функционални характеристики.

За удостоверяване на съответствието с изискванията за емисиите от отработени газове се прилага процедурата съгласно приложение № 3.

5.4. Когато партидите са приети, лицето по т. 3 нанася или изисква да се нанесе неговият идентификационен номер върху всяко изделие и съставя писмен сертификат за съответствие, отнасящ се до извършените изпитвания. Всички изделия от партидата могат да бъдат пуснати на пазара с изключение на тези от извадката, за които е установено, че са несъответстващи.

Когато дадена партида е отхвърлена, лицето по т. 3 взема необходимите мерки за предотвратяване пускането на партидата на пазара. В случай на често отхвърляне на партии то може да откаже да извършва проверка на изделията на статистическа основа.

На отговорността на лицето по т. 3 производителят може да нанася идентификационния му номер по време на производствения процес.

5.5. При поискване производителят или неговият упълномощен представител осигурява предоставянето на сертификатите за съответствие, издадени от лицето по т. 3.

Приложение № 10 към чл. 59, т. 1, буква "е"

Процедура за оценяване на съответствието "Проверка на единичен продукт" (модул G)

1. "Проверка на единичен продукт" е процедура, при която производителят осигурява и декларира, че изделието, за което е издаден сертификат по т. 2, съответства на приложимите изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася маркировката за съответствие върху изделието и съставя писмена декларация за съответствие.

2. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, изследва единичното изделие и извършва подходящи изпитвания, определени в съответните стандарти по чл. 6, или се извършват равностойни изпитвания с цел да се установи тяхното съответствие с приложимите изисквания на наредбата.

Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, нанася или изисква да се нанесе неговият идентификационен номер върху всяко отделно одобрено изделие и съставя писмен сертификат за съответствие, отнасящ се до извършените изпитвания.

3. Техническата документация трябва да позволява да се оцени съответствието с изискванията на наредбата и да пояснява проекта, производството и функционирането на изделието. Техническата документация трябва да съдържа:

- а) общо описание на типа;
- б) конструкторски и монтажни чертежи и схеми на детайлите, възлите, веригите и др.;
- в) описания и обяснения, необходими за поясняване на чертежите и схемите по буква "б" и функционирането на изделието;
- г) списък на стандартите по чл. 6, които са приложени изцяло или частично, и описание на приетите решения за осигуряване на съответствието със съществените изисквания на наредбата, в случай че стандартите по чл. 6 не са били приложени;
- д) резултати от изчисленията при проектиране, от извършени изследвания и др.;
- е) протоколи от изпитвания или изчисления, по-специално по отношение на стабилността в съответствие с чл. 14 и плавателността в съответствие с чл. 15 и 16;
- ж) протоколи от изпитванията за емисиите от отработени газове в съответствие с чл. 51;
- з) протоколи от изпитванията за шума или данни за еталонните плавателни съдове в съответствие с чл. 55.

Приложение № 11 към чл. 59, т. 1, буква "ж"

Процедура за оценяване на съответствието "Пълно осигуряване на качеството" (модул Н)

1. "Пълно осигуряване на качеството" е процедура, при която производителят, който изпълнява задълженията по т. 2, осигурява и декларира, че произвежданите изделия отговарят на приложимите за тях изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася върху всяко изделие маркировката за съответствие и съставя писмена декларация за съответствие. Маркировката за съответствие трябва да се придружава от идентификационния номер на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, което ще извършва надзора по т. 4.

2. Производителят поддържа одобрена система по качеството за проектирането, производството, изходящия контрол и изпитванията на изделията съгласно т. 3 и подлежаща на надзора по т. 4.

3. Система по качеството

3.1. Производителят подава заявление за оценяване на неговата система по качеството за съответното изделие до избрано от него лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

Заявлението трябва да съдържа:

- а) цялата необходима информация за съответната категория изделия;
- б) документацията на системата по качеството.

3.2. Системата по качеството трябва да осигурява съответствието на изделията с приложимите за тях изисквания на наредбата.

Всички елементи, изисквания и предписания, приети от производителя, трябва да са систематизирани и подредени под формата на документирани правила, процедури и писмени инструкции. Документацията на системата по качеството трябва да позволява еднозначно тълкуване на програмите по качеството, плановете, наръчниците и записите по качеството.

Документацията трябва да съдържа по-специално подробно описание на:

а) целите по качеството и организационната структура, отговорностите и правомощията на ръководството относно качеството на изделието;

б) проектантските решения (техническите проектни спецификации), включително стандартите по чл. 6, които са приложени изцяло или частично, и описание на средствата, които са използвани за изпълнение на приложимите съществени изисквания на наредбата, когато не са приложени стандартите по чл. 6;

в) методите и систематичните действия за контрол и осигуряване на качеството, които ще се прилагат на етапа на проектирането, в зависимост от категорията на изделието;

г) производствените процеси, методите за управление и осигуряване на качеството и методите и систематичните действия, които ще се прилагат;

д) изследванията и изпитванията, които ще се извършват преди, по време и след производството, с посочване на тяхната периодичност;

е) записите по качеството, като протоколи от проверки, данни от изпитвания, данни от калибриране, документи (доклади) за квалификация на съответния персонал и др.;

ж) средствата за непрекъснато наблюдение за постигане ефикасното функциониране на системата по качеството.

3.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява системата по качеството, за да определи дали тя удовлетворява изискванията на т. 3.2. То приема съответствието с тези изисквания на системите по качеството, които прилагат съответния хармонизиран стандарт.

В екипа одитори трябва да участва поне един одитор с опит в оценяването на съответната технология, използвана при производството на изделието. Процедурата за оценяване трябва да включва контролно посещение в местата на производство.

Решението се съобщава на производителя и трябва да съдържа заключенията от изследването и мотивираното решение от оценяването.

3.4. Производителят изпълнява задълженията, произтичащи от одобрената система по качеството, и я поддържа така, че тя да запази своята адекватност и ефикасност.

Производителят или неговият упълномощен представител информира лицето, одобрило системата по качеството, за всяко предвидено изменение на системата по качеството (планирано обновление).

Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява предлаганите изменения и решава дали изменената система по качеството ще продължи да отговаря на изискванията на т. 3.2, или е необходимо ново оценяване.

Решението се съобщава на производителя и трябва да съдържа заключенията от изследването и мотивираното решение от оценяването.

4. Надзор под отговорността на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието

4.1. Целта на надзора е да осигури точното изпълнение на задълженията на производителя, произтичащи от одобрената система по качеството.

4.2. За целите на надзора производителят осигурява на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, достъп до местата за производство, контрол, изпитване и складиране и му предоставя цялата необходима информация, и по-специално:

а) документацията на системата по качеството;

б) записите по качеството, посочени в проектната част на системата по качеството, като резултати от анализи, изчисления, изпитвания и др.;

в) записите по качеството, посочени в производствената част на системата по качеството, като протоколи от проверки, данни от изпитвания, данни от калибриране, документи за квалификацията на съответния персонал и др.

4.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, извършва периодично одити, за да се увери, че производителят поддържа и прилага системата по качеството, и му предава доклад от одита.

4.4. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, може да извършва внезапни проверки при производителя. По време на тези проверки лицето може да извърши или да възложи извършването на изпитвания, когато е необходимо, за да провери правилното функциониране на системата по качеството. То предава на производителя доклад от проверката, а

ако е извършено изпитване - и протокол от изпитването.

5. Производителят е длъжен да съхранява не по-малко от 10 години от датата на производството на последното изделие и да предоставя при поискване на органите за надзор на пазара:

- а) документацията на системата по качеството;
- б) документацията за измененията по т. 3.4;
- в) решенията и протоколите по т. 3.4, 4.2 и 4.4.

6. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, съобщава на другите лица, получили разрешение за оценяване на съответствието, необходимата информация за издадените и обявените за невалидни одобрения на системи по качеството.

Приложение № 12 към чл. 60, ал. 1, т. 1, буква "а"

Процедура за оценяване на съответствието "Вътрешен производствен контрол" (модул А)

1. "Вътрешен производствен контрол" (Модул А) е процедура, при която производителят или неговият упълномощен представител, който изпълнява задълженията си по т. 2, осигурява и декларира, че изделията отговарят на приложимите за тях изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася маркировката за съответствие върху всяко изделие и съставя писмена декларация за съответствие съгласно чл. 4, ал. 2.

2. Производителят съставя техническата документация съгласно т. 3. Производителят или неговият упълномощен представител съхранява техническата документация на разположение на органа за надзор на пазара не по-малко от 10 години от датата на производството на последното изделие.

Когато производителят не е установен на територията на Република България и няма упълномощен представител по чл. 4, ал. 3 ЗТИП, задължението по т. 2 е на лицето, което пуска изделието на пазара.

3. Техническата документация трябва да дава възможност за оценяване съответствието на изделията с изискванията на наредбата и да обхваща в необходимата за оценяването степен проектирането, производството и експлоатацията на изделието.

Техническата документация трябва да съдържа:

- а) общо описание на изделието;
- б) общи конструкторски и производствени чертежи и схеми на детайлите, възлите, веригите и др.;
- в) описания и пояснения към чертежите, схемите и функционирането на изделието;
- г) списък на хармонизираните европейски стандарти по чл. 6, които са приложени изцяло или частично, и описание на техническите решения, които са приети, когато не са приложени хармонизирани европейски стандарти или няма такива;
- д) резултати от направените изчисления при проектирането, от извършени изследвания и др.;
- е) протоколи от изпитвания или изчисления по отношение на стабилността и плавателните характеристики по чл. 14, 15 и 16.

4. Производителят или неговият упълномощен представител съхранява копие от декларацията за съответствие заедно с техническата документация.

5. Производителят предприема всички необходими мерки, за да осигури производственият процес да гарантира съответствие на произвежданите изделия с техническата документация по т. 2 и 3 и с приложимите изисквания на наредбата.